

Jubileumi közügyi-irat 2022.

A Hivatal

A kora délutáni napfény sugarai vakító aranysárga ragyogással vonták be az irodák ablakait. A nyár már lassan búcsúzott, az esték kezdtek hűvösebbé válni, kellemes őszi szellő lengte be a várost, enyhítve a korábbi napok fülledtségét, mégis érezni lehetett a forró lüktetést, ami a betonból, az épületekből áradt kifelé.

Péter megilletődve lépett át a monumentálisnak ható, az akkori divat szerint szoc. reál stílusban alkotott épület megkopott kapuján. Nem először látta a falakon elhelyezett kőszobrokat, a bauxitbeton téglák között mintegy díszítőelemként elhelyezett munkásokat ábrázoló képeket, amint épp elcsúsznak, kalapálnak, vagy segítő kezet nyújtanak egymásnak. Akaratlanul is egyfajta szégyenérzet lett úrrá rajta, amiért nem fizikai munkára jelentkezik. Azonban még ő sem tudta igazán, mihez szeretne kezdeni. Élénken emlékezett még a néhány héttel ezelőtti érettségi vizsgákra, a gyomorgörccsel teli izgalomra, várakozásra. Az osztályterem egyik ,gyengélkedő neonsövének idegesítő vibrálására, Seres tanár úr tőle megszokott könnyed, megnyugtatónak szánt szavaira:

- Nem lesz baj, gyerekek, bár azt hallottam rettenetes az elnök, de attól, hogy a papagáj a macska szájában kalimpál, még nincs minden veszve. A teszektől sem kell félni, mindenki járt már lottózóban nem igaz?

Most pedig ment felfelé a szürke lépcsőkön, 1. emelet 113. szoba, Kulcsár Dezsőné főosztályvezető irodája. A fehérre festett falak, a folyosón kínos rendezettséggel elhelyezett egyszerű fa székek komor hangulatot sugároztak. Itt kezdődik a nagybetűs élet, vagy annak az első állomása, egy hivatal hosszú, kihaltan tűnő folyosóján.

-Lécai Péter? Üdvözlöm, kérem, fáradjon be. 30-as éveiben járó, visszafogottan elegáns sötét szoknyát és halványzöld blúzt viselő nő nyitott ajtót. Gesztenyebarna haja lágyan keretezte ovális arcát, kedvesen mosolygott. Péter belépett a meglehetősen tágasnak tűnő irodába, ahol az íróasztalnál ülő idősebb, rövid ősz hajú, kissé molett , ennek ellenére lendületes mozgású, átható tekintetű nő fogadta.

-Kulcsár Dezsőné, állt fel, és nyújtott kezet. Az elbeszélgetés Péter számára úgy tűnt, percek alatt véget ért, az asszony szemmel láthatóan az évek során hozzászokott ahhoz, hogy ő diktálja a tempót, nem vesztegeti az időt feleslegesnek vélt szóvirágokra. Határozott, mély hangja mégis megnyugtatóan hatott, és Péter minden egyes, kissé félénken feltett kérdésére megkapta a válaszokat, amikre kíváncsi volt. A fizetés is több volt, mint amire számított, mint amit a nyári munkák alatt, a pesti szállodákban londinerként keresett. Amiből nagy örömmel vette meg annakidején az első dupla kazettás magnóját, Levi's farmerét. Ez azonban most más lesz, nincs több nyári vakáció.

Olybá tűnt, ez a néhány perc eldöntötte számára, merre tart az első lépés, ami már nem a megszokott osztályterem, a jól ismert arcok, hanem egy új környezet, és egy másfajta élet kezdete. Japán, jutott eszébe, olvasta, a fiatalok a középiskola, vagy egyetem után belépnek egy munkahelyre, és ha nem történik valami drasztikus változás az életükben, többnyire onnan mennek el nyugdíjba. Milyen érzés lehet, kétszer, háromszor annyi időt eltölteni egy helyen, mint amennyi idős ő most, furcsa volt belegondolni. Eszébe jutott Géza, apai nagybátyja. Ő nem igazán vallotta a japán szemléletet. Esztergályosként egész életében keményen dolgozott , mégsem tudott egy munkahelyen megmaradni. Összeveszett a főnökével, hazafelé menet vett egy Esti Hírlapot, bekarikázta az aktuális hirdetéseket, és minden alkalommal egy-egy százassal feltornázta a fizetését.

–Ezek a komcsi bérencek nekem nem magyaráznak, a jó szakemberre mindig szükség lesz, anélkül nem megy semmi. Csúnyán néz rám a főnök, már veszem is a kalapom. Te se engedd Péterkém soha, hogy ilyen senkik ugráltassanak. Iszol egy sört az öreg bácsikáddal? Jólesett visszagondolni, amint nevetve bontották nyári estéken a nyaraló teraszán az előre behűtött kőbányais üvegeket.

Reggel az ébresztőóra csörömpölése ismerős az iskolai évekből jól ismert ritmust adott a napnak. Péter várakozással vegyes izgalommal kezdett készülődni. Felnőtt életének első munkanapja, ízlelgette a szavakat.

Józsáné Vera fiatal revizorként a kezdők mentorálásával volt megbízva. Végigvezette Pétert és a vele érkező néhány fiatalat az ügyfélszolgálaton, a földszinten, ami egy hatalmas helyiség majd egy tucat ügyfelező ablakkal, és a korai időszak ellenére jelentős várakozó tömeggel.

–Itt kezdődik minden, az igények felvétele, érvényesítése, leadása, iktatása, a teljes körű tájékoztatás, magyarázta Vera.

Egy egész különálló világ tárult fel Péter előtt, a maga sajátos nyelvezetével, gondolkodásmódjával, kisebb-nagyobb belső titkaival. Itt találkozott először olyan fogalmakkal, mint irattári pótszerelés, skontró, szonyi, vagy IM megkeresés. Egy-egy hét következett a postázóban, az ügyfélszolgálaton, és az irattárban, a részfolyamatok megismerése végett. Péter ekkor szembesült a ténnyel, amelyik munkafolyamat érdekesebbnek tűnt, azt még nem látta át, gyakran elrontotta, amit könnyen elsajátított, arról pedig kiderült, hogy halálosan unalmas. A tanulócsoport már jobban tetszett, négy hasonló korú pályakezdő fiatal egy szobában, a revizor felügyeletével. Igazi, önálló ügyek, intézkedések, folyamatosan csörgő telefonok, határozathozatal, és hús-vér ügyfelek. Ez utóbbiak időnként türelmetlenek, ingerültek, nem értik az elhúzódás okát, végül természetesen a megállapított nyugdíjat egytől-egytig keveslik. Az igazán rázós, amikor nem is jogosultak rá, és ezt le kellett írni indoklással, jogszabályokkal, vagy ami még, rosszabb mindezt személyesen elmagyarázni. A rokkantsági, özvegyi igényeknél, ellátásoknál testközelből szembesült a fájdalommal, a kiszolgáltatott helyzetekkel, a nehéz körülményekkel. Mindez lelkiert, empátiát igényelt, és valahol meg kellett találni a középutat, ne vonódjon túlságosan bele mások helyzetébe, ne eméssze magát, de mégis tudjon együtt érezni, lehetőség szerint segíteni, és mérlegelni az adott ügy súlyosságát. Péter fejében megragadt egy gondolat, amit még a mentora mondott neki az első hetekben. – Tudod, nekünk előadóknak rengeteg elintézésre váró ügy áll a hátunk mögött, de az ügyfél, akivel beszélsz, ő életében egyszer megy el nyugdíjba, számára az az egy ügy a legfontosabb...

A kollégákkal viszont többnyire segítették, támogatták egymást. Lassan közös ebédek, beszélgetések, ezekből kisebb barátságok szövődtek, megismerték az idősebb kollégákat, kialakult egy kellemes munkahelyi légkör, ahol jólesett reggelenként elkezdni a napot. Rájött, mennyire fontosak épületen belül is a szerteágazó, jó kapcsolatok. Főként amikor valami elcsúszott, és máshonnan kellett kérni a megszokottnál gyorsabb intézkedést. Megtapasztalta, mennyire sok tud lenni a több, mint 8 óra összezárva, amikor többet látjuk a velünk szemben ülőt, mint a szeretteinket. Időnként akkor is bólogatni kell, amikor bármi máshoz jobban lenne kedve. Lassan rájött, kinek mit lehet elmondani, tanácsos-e megnyílni, a mosoly mögött rejtezik-e hamisság, vagy őszinte érdeklődés. Mindezek az iskolában nem tanulhatók.

Az első főnöki leszúrás, ezen túl kellett esni. Kulcsárné irodája, az átható tekintet,

–Fél nyolckor már az íróasztalnál kell ülni, kedves Péter, máskor ez ne forduljon elő. Visszajött az ismerős gyomorszorító érzés, amiről azt gondolta, az iskolai évekkal megszabadult.

Nagy pelyhekben hullott a hó a városra. Több ujjnyi vastagon fehérré borítva az utakat, az épületek tetejét, amik ezüstösen verték vissza a nap sugarait, mintha egy láthatatlan tündér terítette volna szét menyasszonyi fátylát mindenütt, ahová a szem ellátott.

Péter a bejövő iratokat egyeztetette, kategorizálta, magában átkozva a megszokottnál is lassabban futó programot. A számtalan elintézett ügy után, lassan a saját nyugdíjazásához közeledve, számot vetett a múlttal. Eszébe jutott a kezdeti időszak a cégnél, amikor sokszor már kabátban várták a délután 4 órát jelző csengő repedt berregését. A katonaság, az utolsó közös hadgyakorlat az oroszokkal a Bakonyban, bokáig az agyagos sárban csákányozva a fagyott talajt.

– Minek megy a fel a fára, maga barom, ha lent hagyja a vezetéket! Üvöltött céklavörös fejjel a századparancsnok. A főiskola, a pénzügyi szigorlat, amikor végre sikerült kipuskázni a háromemeletes képletet, és kiderült, az még csak a feladat töredéke, mindössze 2 pont jár érte. Az első autó, skoda120, amiből vagy az olaj szivárgott, vagy a hűtővize forrt fel, igaz, a kettő egyszerre soha. A megismerkedés Zitával, aki az épület melletti kórházban dolgozott. Volt valami a lány huncut mosolyában, az őzike tekintetében, vállára omló fekete hajában, amitől nem tudott szabadulni, ami szüntelenül a gondolataiban keringett.

A kezdeti randevúk izgalma, az kellemes bizsergés a gyomrában, amit a találkozások előtt érzett. Az összeköltözés, a közös lakás a Keletinél, a folyton kialakuló gázbojlerrel. A lány sötétedés után már nem mert lemenni a sarki közérbe. A meghitt együttlétek, amit átélni maga volt a csoda, az esküvő, a gyermekük, Rebeka születése, a földöntúli boldogság, és ahogy nőtt a kislány, a kisgyermekkorai dobálás korszaktól a kamaszkori dackorszakig megannyi gond, és még sokkal több öröm. Rebeka gyönyörű, fiatal nővé érett, művészeti pályát választott, ezzel egy kicsit megvalósította Zitával mindkettejük titkos, a lelkük mélyén dédelgetett, de már régen feledésbe merült álmait.

Amikor Péter elgondolkozott egy multicég ajánlatán, ahol üzleti vezető lehetett volna hét számjegyű fizetéssel, mindez azonban nem tűnt hosszú távú feladatnak, ehhez képest túl sok kockázatot sejtetett. Végül úgy döntött, hogy visszautasítja. Utólag hálával gondolt a munkahelyére, ahol az évek során fel-fel törő pénzügyi, gazdasági, egészségügyi és háborús válságok sorozata ellenére biztosították számára a stabilitást. Nem volt szükséges vészforgatókönyveken gondolkodni, alkalmi munkát vállalni, mint az sok más ismerőse, barátja esetében történt. Géza nagybácsira gondolt, aki nyugdíjazása előtt az utolsó 8 évet biztonsági őrként töltötte immár egyazon cégnél. Nem volt már szükség esztergályosokra, bármilyen jól képzettek, és Esti Hírlapot sem árultak többé a rikkancsok.

Lehetett-e, kellett volna-e valamit másképp csinálni. Akár a kezdet kezdetén elkerülni azt a szoc.reál épületet, és más irányba indulni. Szó szerint más irányba. Sikeresebb emberként tekintene most vissza, vagy még ennyit sem ért volna el az életben? Feltolultak az emlékek, az agydaganatos hölgy, aki azt kérdezte, megéri –e még a határozatát, mert hetei vannak hátra. A közös berúgások a kollégákkal, a rengeteg túlóra, a céges ünnepek, ahol roskadoztak az asztalok, közös kirándulások, sportrendezvények, ahol a focimeccsek mindig csúfos vereséggel végződtek, a cégen belüli költözések, amikor a dobozok alja mindig a lépcsőforduló közepén szakadt el. Az unalomba fulladó értekezletek, ahol megtanult nyitott szemmel aludni. Megannyi édes, vidám és időnként keserű pillanat, de utólag egyiket sem cserélné fel semmiért. Miközben az ügyszámokat egyeztetette, egy kamaszkorából kedvelt régi Ossián dal szólalt meg a rádióban, Péter mosolyogva dúdolta a refrént:

„A sors könyvébe pár szó csak ennyi,
Igy van jól, így kellett lenni,
Rocker vagyok vállalom,
A jót és rosszat elbírom... „